

Nr 44.

Ankom till riksdagens kansli den 17 mars 1931 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående rätt för medarbetaren vid landsmålsarkivet i Uppsala L. J. Levander och föreståndaren vid landsmålsundersökningarna i Lund A. N. Lindqvist att för placering i löneklass tillgodoräkna viss tidigare tjänstgöring.

(2:a avd.)

I en till riksdagen avlåten, den 20 februari 1931 dagtecknad proposition, nr 121, vilken hänvisats till statsutskottet för förberedande behandling, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för nämnda dag, föreslagit riksdagen att medgiva,

dels att medarbetaren vid landsmålsarkivet i Uppsala filosofie doktorn L. J. Levander må för uppflyttning till högre löneklass av sin tidigare tjänstgöring tillgodoräkna 10 år 10 månader 15 dagar,

dels ock att föreståndaren för landsmålsundersökningarna i Lund docenten A. N. Lindqvist må för placering i löneklass tillgodoräkna så stor del av sin tidigare tjänstgöring, som erfordras för ernående, räknat från och med den 1 januari 1931, av 30 klassen i lönegraden B 28.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till omförmälda statsrådsprotokoll.

I skrivelse den 28 maj 1930, nr 296, anmälde riksdagen, att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till två i ämnet väckta motioner (I: 139 och II: 307) till bestridande av med landsmålsundersökningarna i riket förenade kostnader för budgetåret 1930/1931 under åttonde huvudtiteln anvisat ett extra anslag av 67,040 kronor att utgå i enlighet med den närmare fördelning och enligt de villkor, Kungl. Maj:t kunde finna gott föreskriva.

Den 20 juni 1930 meddelade Kungl. Maj:t åtskilliga föreskrifter med anledning av 1930 års riksdags ovan omförmälda beslut. Kungl. Maj:t föreskrev därvid bland annat, att från och med den 1 juli 1930 tills vidare, så länge riksdagen för ändamålet anvisade medel, skulle vara anställda

ej mindre vid landsmålsarkivet i Uppsala

dels en föreståndare, med rätt för denne befattningshavare att åtnjuta avlöning motsvarande lönegraden 30 av den löneplan, som innefattas i avdelningen B av avlöningsreglementet den 22 juni 1921 i dess lydelse enligt kungörelsen den 6 juni 1925 (nr 270),

dels ock två medarbetare, med rätt för en var av dessa befattningshavare att åtnjuta avlöning motsvarande lönegraden 26 i samma löneplan,

än även vid landsmålsundersökningarna i Lund en föreståndare, med rätt för denne befattningshavare att åtnjuta avlöning motsvarande lönegraden 28 av samma löneplan,

och skulle i avseende å samtliga nu nämnda befattningshavare gälla bestämmelserna i 33 § av kungörelsen den 26 juni 1925 med avlöningsbestämmelser för icke-ordinarie befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen.

Vidare förordnade Kungl. Maj:t den 21 november 1930

dels docenten vid universitetet i Uppsala filosofie doktorn A. H. Geijer att tills vidare vara föreståndare för landsmålsarkivet i Uppsala,

dels docenten vid universitetet i Uppsala filosofie doktorn J. A. Götlind och filosofie doktorn L. J. Levander att tills vidare vara medarbetare vid landsmålsarkivet i Uppsala,

dels ock docenten vid universitetet i Uppsala, lektorn vid högre allmänna läroverket i Örebro, filosofie doktorn A. N. Lindqvist att tills vidare vara föreståndare för landsmålsundersökningarna i Lund,

en var med de åligganden, som av Kungl. Maj:t bestämdes, samt med rätt för en var av dem att åtnjuta avlöning enligt bestämmelserna i ovanberörda brev den 20 juni 1930.

Hos Kungl. Maj:t hava nu doktor Levander och docenten Lindqvist hemställt om rätt att för uppflyttning i löneklass få tillgodoräkna sig viss föregående tjänstgöring.

Doktor Levander har anhållit att från och med den 1 januari 1931 få åtnjuta avlöning motsvarande högsta löneklassen av lönegraden B 26.

Över denna ansökning har statskontoret den 30 december 1930 avgivit utlåtande och därvid anfört bland annat:

Jämlikt bestämmelserna i nämnda brevet den 20 juni 1930 skola i avseende å sökanden gälla bestämmelserna i 33 § av kungörelsen den 26 juni 1925 (nr 356) med avlöningsbestämmelser för icke-ordinarie befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen. Levander äger alltså, där ej Kungl. Maj:t annorlunda bestämmer, åtnjuta lön enligt löneklass, som är närmast lägre än den, som skulle hava gällt, därest han hade varit innehavare av ordinarie tjänst inom lönegraden B 26.

Av handlingarna i förevarande ärende framgår, att Levander, vilken alltsedan år 1904 arbetat på undersökningar av enahanda slag, som åligga honom å innehavande befattning, anställdes vid landsmålsarkivet i Uppsala

redan den 1 maj 1920, där han sedan dess tjänstgjort. Under denna tid har han icke varit berättigad till någon semester, men däremot under varje år begagnat sig av någon tids tjänstledighet, sammanlagt 2 år 3 månader 16 dagar. Dessförinnan har han tjänstgjort som statens folkskolinspektör under tiden från och med den 1 juli 1913 till och med den 30 juni 1919, då han på egen begäran erhöll avsked från befattningen ifråga.

Vad till en början beträffar sökandens tjänstgöring som statens folkskolinspektör, lärar med hänsyn till de avbrott, som därefter förekommit i hans tjänstgöring, denna tid icke kunna utan vidare tillgodoräknas honom.

Vidkommande därefter hans tjänstgöring vid landsmålsarkivet äro i fråga om tillgodoräkning av denna tid bestämmelserna i 11 § 2 mom. av avlöningsreglementet den 6 juni 1925 (nr 270) för ordinarie befattningshavare tillämpliga. Enligt dessa bestämmelser må befattningshavare för samma ändamål, som avses i 1 mom., efter prövning av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall helt eller delvis tillgodoräknas jämväl den tid han utom statens tjänst utfört sådant arbete av direkt allmännyttig beskaffenhet, som i avseende å sin art och omfattning finnes ur det allmännas synpunkt svara mot, vara jämförbart med eller av högre värde än det arbete, han har att utföra å befattningen. I anseende till de avbrott, som förekommit på grund av åtnjutna ledigheter, synes Kungl. Maj:t svårigen kunna förklara Levander berättigad att tillgodoräkna ifrågavarande tjänstgöring. Ett medgivande i sådan riktning skulle nämligen innebära, att Levander finge tillgodoräkna denna tjänstgöring efter förmånligare grunder, än vad som varit fallet, därest han under tiden varit anställd i statens tjänst.

I betraktande av Levanders ovanberörda, med hans nuvarande göromål likvärdiga tjänstgöring såsom ordinarie folkskolinspektör och såsom befattningshavare vid landsmålsarkivet i Uppsala, vilken tjänstgöring efter avdrag av åtnjutna ledigheter uppgår till icke mindre än 13 år 10 månader 15 dagar, måste statskontoret emellertid finna det vara med billighet överensstämmande, att Levander får för uppflyttning till högre löneklass tillgodoräkna den del av berörda tjänstgöring, som överstiger 3 år, eller sålunda 10 år 10 månader 15 dagar. Statskontoret anser sig därför böra förorda, att riksdagens medgivande härtill inhämtas. I anseende till de säregna omständigheter, som föreligga i detta fall, torde några konsekvenser i icke önskvärd riktning ej vara att befara av ett dylikt medgivande.

Docenten Lindqvist har anhållit att från och med den 1 januari 1931 få åtnjuta avlöning enligt 30 löneklassen i lönegraden B 28.

Över denna framställning har statskontoret den 5 februari 1931 avgivit utlåtande och därvid anfört bland annat:

Av handlingarna i ärendet framgår bland annat, att Lindqvist under tiden 1 november 1905—30 september 1914 varit sekreterare i styrelsen för undersökningen av östgötamålen; att han alltsedan sommaren 1914 bedrivit synnerligen omfattande undersökningar angående vissa dialekter i Östergötland; att resultatet därav kommit landsmålsarkivets i Uppsala samlingar till godo; att han från och med den 1 september 1926 till och med höstterminen 1930 varit fast anställd vid landsmålsarkivet; att han under en lång följd av år tidvis utfört ett omfattande upptecknings- och granskningsarbete för ortsnamnskommitténs räkning; att han alltsedan den 1 mars 1927 varit sekreterare i nämnda kommitté; att han efter att den 18 september 1918 hava förordnats till docent i svenska språket vid Uppsala

universitet, under tiden 1 januari 1920—31 december 1925 innehaft docentstipendium och därunder fullgjort stadgad undervisningsskyldighet; samt att han under tiden 1918/1930 så gott som oavbrutet varit biträdande lärare vid olika professorers seminarier i ämnen, som äga nära sammanhang med landsmålsundersökningarna.

Med hänsyn till Lindqvists synnerligen långvariga och förtjänstfulla arbete för landsmålsundersökningarna i riket synes det statskontoret rättvist, att han för placering i löneklass får tillgodoräkna så stor del av sin tidigare tjänstgöring, som fordras för ernående av 30 löneklassen.

Statskontoret får därför hemställa, att Kungl. Maj:t härtill täcktes inhämta riksdagens medgivande.

Departementschefen har, på de av statskontoret anförda skäl och därvid särskilt med hänsyn till doktor Levanders och docenten Lindqvists långvariga och förtjänstfulla arbete för landsmålsundersökningarna i riket, funnit sig böra, i anslutning till vad statskontoret därutinnan hemställt, tillstyrka de föreliggande ansökningarna. De säregna förhållanden, som här måste anses föreligga, syntes, framhåller departementschefen, utgöra en borgen för att ett bifall till framställningarna icke komme att få prejudicerande betydelse.

Den kostnadsökning, som bleve en följd av vad sålunda tillstyrkts, torde, meddelar slutligen departementschefen, i fråga om budgetåren 1930/1932 kunna bestridas med till buds stående eller redan av riksdagen åskade medel. För budgetåret 1932/1933 torde däremot en mindre anslagsökning bliva oundgänglig.

Utskottets
yttrande.

Med hänsyn till de i detta fall föreliggande särskilda omständigheterna har utskottet ansett sig kunna biträda Kungl. Maj:ts förslag, varvid utskottet emellertid velat framhålla, att ett bifall till berörda förslag icke bör få tillmätas prejudicerande innebörd.

Under återopande härav får utskottet hemställa,

att riksdagen må medgiva,

a) att medarbetaren vid landsmålsarkivet i Uppsala, filosofie doktorn L. J. Levander må för uppflyttning till högre löneklass av sin tidigare tjänstgöring tillgodoräkna 10 år 10 månader 15 dagar,

b) att föreståndaren för landsmålsundersökningarna i Lund, docenten A. N. Lindqvist må för placering i löneklass tillgodoräkna så stor del av sin tidigare tjänstgöring, som erfordras för ernående, räknat från och med den 1 januari 1931, av 30 klassen i lönegraden B 28.

Stockholm den 17 mars 1931.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius, A. C. Lindblad, J. L. Widell, Olof Olsson, O. Bergqvist, J. Nilsson* i Malmö, *C. P. V. Nilsson* i Gränebo, *E. J. G. Rosén, E. A. Lundell, C. I. Asplund, C. G. V. Hammarskjöld* och *J. Sandén*;

från andra kammaren: herrar *A. Anderson* i Råstock, *A. Wiklund* i Brattfors, *C. R. Jansson* i Falun, *P. Nilsson* i Bonarp, *S. Bengtsson* i Norup, *G. Strindlund, E. J. Wigforss, B. F:son Holmgren, E. G. E. Eriksson* i Stockholm, *J. Olofsson* i Digernäs, *S. Persson* i Fritorp och *C. J. Högström*.
